

Календарно-тематичне планування складено до підручника: Людмила Аристова, Каріна Фролова-Чередняк. Мистецтво: Підручник для 4 кл. закладів загальної середньої освіти. / **«Мистецтво» посібник як частина підручника інтегрованого курсу для 4 класу закладів загальної середньої освіти. Ч. 2.** (авт. Аристова Л. С., Фролова-Чередняк К. О.) Київ: УОВЦ «Оріон», 2025. (гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі» Протокол №19 засідання експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти від 15 серпня 2025 року); за типовими освітніми програмами розробленими (під керівництвом О.Я.Савченко 1-2 клас. Наказ МОН України №743-22 від 12.08.2022р; під керівництвом Р.Б.Шияна 1-2 клас. Наказ МОН України №743-22 від 12.08.2022р.)

Скорочення:

СМ – сприймання мистецтва (СММ – сприймання музичного мистецтва, СОМ – сприймання образотворчого мистецтва)

ХТД – художньо-творча діяльність (художньо-практична діяльність)

КЧМ – комунікація через мистецтво

2 години на тиждень

II семестр – 36 год.

| № уроку                               | Дата | Зміст уроків<br>з музичного мистецтва                                                                                                                                                                                                                      | Зміст уроків<br>з образотворчого мистецтва                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>2 семестр</b>                      |      |                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Тема 16. Подорож крізь світи</b>   |      |                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                          |
| 1                                     |      | Тривалості нот: четвертна, четвертна з крапкою, половинна, половинна з крапкою.                                                                                                                                                                            | Міський пейзаж. Особливості старих та сучасних міст за архітектурою будівель. Розвиток уяви через образну подорож у місто, зображене на творі мистецтва, висловлення власних вражень та припущень.                       |
| 2                                     |      | СММ: Густав Голст. Сюїта «Планети» (фрагменти):<br>«Юпітер, провісник радості»,<br>«Венера, провісниця миру».<br>СМ: Пісня «Планети нашої Сонячної системи» (за участю гурту The Hoover Jam).<br>ХТД: «Чомучки» (музика і слова Наталії Май) - розучування | СМ: П'єр-Огюст Ренуар «Новий міст» (Париж, Франція), Богдан Винарчик «Вілиці львова», Ян Вермер «Вуличка Делфта».<br>ХТД: Створення малюнка міського пейзажу на тлі заходу Сонця, зображення будівель темними силуетами. |
| <b>Тема 17. Скандинавські наспіви</b> |      |                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                          |
| 3                                     |      |                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                          |
| 4                                     |      |                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                          |

|   |    |                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   |    | Музичний інструмент: альпійський ріг; спів «йодль»<br>СММ: Едвард Гріг. «Вечір у горах» (фрагмент). Ян Сібеліус. «Балада» з «Карельської сюїти» (фрагмент).<br>СМ: відео «Спів йодль»<br>ХТД: «Чомучки» (музика і слова Наталії Май) - виконання в характері з рухами      | Роль природи як джерела натхнення для художників та художниць. Ознайомлення з професією реставратора/реставраторки, їх значенням для збереження творів мистецтва.<br>СМ: Паулюс Поттер «Молодий бик» під час реставрації в музеї Мауріцхаус (м. Гаага, Нідерланди).<br>ХТД: Домальовування пошкоджених фрагментів на зображенні для відновлення цілісного образу (робота з шаблонами).                                                                                                                                    |
| 5 | 6  | <b>Тема 18. Мелодії українських Карпат</b>                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|   |    | Рапсодія, музичний інструмент – трембіта.<br>СММ: Українська народна пісня «Верховино, світку ти наш». Георгій Майборода. «Гуцульська рапсодія» (фрагмент).<br>СМ: відео «Музичний інструмент: трембіта»<br>ХТД: «Наша пісня» (музика і слова Ігоря Танчака) – розучування | Актуалізація знань про плановість у пейзажі: передній, середній і задній плани, зміна кольорів залежно від глибини простору. Послідовність роботи над пейзажем: від загального до детального, ознайомлення з етапами створення гірського акварельного пейзажу.<br>СМ: Богдан Бринський «Весна в Карпатах», Євгенія Саламатіна «Гірський пейзаж».<br>ХТД: Створення гірського пейзажу, доповнення готових кольорових плям деталями (робота з шаблоном). Самооцінювання, визначення найвдаліших елементів в творчій роботі. |
| 7 | 8  | <b>Тема 19. Мистецька палітра: гармонія звуків і кольорів</b>                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|   |    | Концерт; схеми диригування – 2/2, 3/4, 4/4.<br>СММ: Микола Сильванський. «Легкий концерт» для фортепіано з оркестром (перша, третя частини).<br>ХТД: «Наша пісня» (музика і слова Ігоря Танчака) – виконання в характері.<br>КЧМ: гра «Закінчи ритм».                      | Актуалізація знань про жанр натюрморту. Ознайомлення з музичним натюрмортом, у якому поєднується образотворче та музичне мистецтво. Розвиток уяви через створення історії за натюрмортом.<br>СМ: Еварісто Баскеніс «Музичні інструменти на столі», Бонавентура Беттера «Натюрморт з музичними інструментами».<br>ХТД: Створення натюрморту з музичними інструментами.<br>Груповою роботою: Складання композиції музичного натюрморту, його фотографування.                                                                |
|   |    | <b>Тема 20. Зустріч Зими з Весною</b>                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 9 | 10 | Веснянки; опера.<br>СММ: Сцена Мороз, Зима, Дід-Сніговик, Вітер, Метелиця з 1 дії опери «Зима і Весна» Миколи Лисенко. Сцена Сич, Зима, Весна з 2                                                                                                                          | Ознайомлення з алегоричними зображеннями пір року в мистецтві. Визначення зими, весни, літа та осені за кольорами, настроєм, елементами                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|    |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |  | дії опери «Зима і Весна» Миколи Лисенка. Сцена Весна з веснянками з 2 дії опери «Зима і Весна» Миколи Лисенка.<br>СМ: Українська веснянка «Вийди, вийди, сонечко» у виконанні NAVKA.<br>ХТД: «Ми кривого танцю йдемо» (українська народна пісня-веснянка) - розучування<br>КЧМ: пластична імпровізація «Кривий танець»                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | костюма. Розвиток умінь описувати пори року мовою мистецтва.<br>СМ: Альфонс Муха «Пори року», Наталія Кохаль «Пори року».<br>ХТД: Створення фантазійного образу весни на папері, вибір художніх матеріалів на власний розсуд.                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|    |  | <b>Тема 21. Весняне коло</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 11 |  | Музичний інструмент – бандура; веснянки, гаївки.<br>СММ: Роман Гриньків. «Веснянка» (у виконанні на бандурі) (фрагмент).<br>12<br>Леся Дичко. Весняні ігри з кантати «Чотири пори року».<br>СМ: відео «Флешмоб «Обряд закликання весни»».<br>ХТД: «Ми кривого танцю йдемо» (українська народна пісня-веснянка) - виконання з рухами. «Вербовая дощечка» (українська народна пісня-веснянка) – розучування.<br>ДМІ: гра на клавесах «Ритмічний канон».<br>КЧМ: пластична імпровізація «весняний танок».                                                                                                                                                                                                          | Актуалізація знань про різновиди оздоблення пташиних яєць (крашанка, крапанка, мальованка) та ознайомлення з новим видом – дряпанкою. Писанка як оберіг і носій добрих побажань. Значення символів, кольорів у писанковому розписі.<br>СМ: Зображення писанок з різними символами, приклади писанок з різних регіонів України.<br>ХТД: на вибір: створення малюнка писанки з символікою, вирізання та виготовлення підставки з паперу у вигляді трави або виготовлення писанки з квіткою у техніці аплікації з кольорового паперу. |
|    |  | <b>Тема 22. Казкові пригоди з Гуллівером</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 13 |  | Програмна музика, фортепіанна сюїта, виконання музики на фортепіано в 4-ри руки.<br>14<br>СММ: Володимир Птушкін. Фортепіанна сюїта «Гуллівер»: «Увертюра» (перша частина), «Ліліпути» (друга частина), «Романс лапутян» (п'ята частина), «Турнір придворних канатоходців» (шоста частина).<br>СМ: Фрагмент з мультфільму «Пригоди Гуллівера» (1939р., композитор Віктор Янг, режисер Дейв Флейшер)<br>ХТД: «Барвінкова країна» (музика і слова Анатолія Салогуба) – розучування<br>КЧМ: пластична імпровізація «перетворення на велетня Гуллівера або на маленьких ліліпутів» - рухи, голос (вигуки, шепіт).<br>ДМІ: створення музичний супровід для пластичної імпровізації за допомогою шумових інструментів | Ознайомлення з образом Гуллівера та його казковими пригодами. Розгляд ілюстрацій до твору про Гуллівера. Відносність розмірів предметів та персонажів. Пропорції людського тіла. Формування вміння передавати співвідношення розмірів у малюнку.<br>СМ: Роберт Данн та Чарльз Едмунд Брок ілюстрації до твору «Мандри Гуллівера»,<br>ХТД: Створення зображення людини поряд із твариною або предметом з країни велетнів.                                                                                                           |

|    |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |  | (плескання, притупування).                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|    |  | <b>Тема 23. Жарти і гумор у мистецтві</b>                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 15 |  | Інтонація. Жартівлива інтонація в музиці. Жартівливі народні пісні, цирк.                                                                                                                                                                                                                              | Роль гумору у мистецтві.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 16 |  | СММ: Українська народна пісня «Ой ходила дівчина бережком» у виконанні Лариси Руденко. Василь Барвінський. «Гумореска».<br>СМ: фрагмент циркового виступу клоунів.<br>ХТД: «Ой ходила дівчина бережком» (українська народна пісня) – розучування<br>КЧМ – «озвучування» мультфільму                    | Ознайомлення з особливостями зображення карикатури та шаржу, порівняння їх. Аналіз гумористичних образів. Художні засоби гумористичного портрету.<br>СМ: Анатолій Василенко карикатури, Енріке Ромеро та Джеффри Гарріс шаржи.<br>ХТД: Створення дружнього шаржу з використанням графічних матеріалів.                                                         |
|    |  | <b>Тема 24. Відлуння козацької слави</b>                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 17 |  | Музична форма - варіації.                                                                                                                                                                                                                                                                              | Образ козака в культурі та мистецтві.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 18 |  | СММ: Українська народна пісня «Їхав козак за Дунай» (слова Семена Климовського). Людвіг ван Бетховен. Варіації на тему української народної пісні «Їхав козак за Дунай».<br>СМ: Мультфільм «Запорізька Січ»<br>ХТД: «Ми – нащадки козаків» (музика Анни Олейнікової слова Наталії Бугай) - розучування | Розгляд образів козаків у живописі, мозаїці. Спорядження козаків та символи сили і влади, роль музики в житті козаків.<br>СМ: Сергій Васильківський «Запорожець» та «Запорожець в дозорі», Юрій Кучеренко «Козак Мамай», Степан Кириченко мозаїка «Козак Мамай», зображення Гетьмана Богдана Хмельницького з булавою.<br>ХТД: Виготовлення булав з пластиліну. |
|    |  | <b>Тема 25. Від звуку до кольору</b>                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 19 |  | Пасакалья, кольоромузика.                                                                                                                                                                                                                                                                              | Взаємозв'язок музики і кольору.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 20 |  | СММ: Георг Фрідріх Гендель. «Пасакалья» з сюїти №7 соль мінор. Георг Фрідріх Гендель. «Пасакалья» з сюїти №7 соль мінор (з візуалізацією).<br>СМ: Картини Тімоті Мартіна<br>ХТД: «Ми – нащадки козаків» (музика Анни Олейнікової слова Наталії Бугай) - виконання у характері.                         | Розвиток умінь передавати настрій засобами абстрактного мистецтва. Обговорення емоційного впливу кольорів.<br>СМ: Абстрактні зображення для визначення емоцій, які вони викликають.<br>ХТД: Створення абстрактного зображення, що передає уявний образ мелодії через колір, лінії, плями на мелодію «Пасакалья» Генделя.                                       |
|    |  | <b>Урок-узагальнення</b>                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 21 |  | Узагальнення. Відповіді на запитання і завдання.                                                                                                                                                                                                                                                       | Узагальнення. Відповіді на запитання і завдання. Урок-гра.                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 22 |  | Урок-концерт: музичні твори на вибір учителя та учнів; Урок-гра тощо. Музика рідного краю.                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|    |  | <b>Тема 26. Земля — наш спільний дім</b>                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 23 |  | Концерт.                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Земля як спільний дім. Обговорення важливості збереження планети.                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 24 |  | СММ: Антоніо Вівальді. «Пори року». (Фрагменти: Весна, Літо).<br>СМ: Мультфільм «Співочі тераси» з циклу «Це наше і це твоє»                                                                                                                                                                           | Ознайомлення з екологічними плакатами. Плив образотворчого мистецтва на свідомість людей.                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|    |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                       |
|----|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |  | ХТД: «Дім під дахом блакитним» (музика Ірини Кириліної слова Володимира Орлова, Руслани Лоцман) - розучування<br>ДМІ: музикування                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | СМ: Зображення плакатів на екологічну тему.<br>ХТД: Створення екологічного плакату з малюнком та коротким закликом-зверненням.                                                                                                        |
|    |  | <b>Тема 27. Натхнення голосів природи</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                       |
| 25 |  | Музичний інструмент - флейта Пана.<br>СММ: Джеймс Ласт. «Самотній пастух» (у виконанні Лео Рохаса), Даніель Роблес. «Політ кондора» (у виконанні Лео Рохаса),<br>СМ: відеокліп у виконанні ONUKA «Там, де високі гори я вільно лечу. Там, де глибокі води я вільно пливу» (ONUKA. ZENIT)<br>ХТД: «Дім під дахом блакитним» (музика Ірини Кириліної слова Володимира Орлова, Руслани Лоцман) – виконання<br>КЧМ: створення музичного інструмента «флейта Пана». | Прикраси з природних матеріалів. Ознайомлення з традиційними прикрасами різних народів.                                                                                                                                               |
| 26 |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | СМ: Фото прикрас з природних матеріалів різних народів.<br>ХТД: Виготовлення прикраси з природних матеріалів.                                                                                                                         |
|    |  | <b>Тема 28. Таємниці води</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                       |
| 27 |  | Виразально-зображальні інтонації в музиці.<br>СММ: Клод Дебюссі. «Море». Моріс Равель. «Гра води».<br>СМ: Онука, «ДахаБраха», Катя Чилі. «Голос води».<br>ХТД: «Море» (музика і слова Зої Красуляк) – розучування                                                                                                                                                                                                                                              | Ознайомлення з морським пейзажем як жанром мистецтва. Передавання емоцій та настрою через зображення води.                                                                                                                            |
| 28 |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | СМ: Світлана Гунченко «Поцілунок моря», Архип Куїнджі «Море. Крим.», Кацусіка Хokusай гравюра «Велика хвиля в Канагаві».<br>ХТД: Створення морського пейзажу акварельними фарбами з передачею власного настрою та внутрішнього стану. |
|    |  | <b>Тема 29. Фантастичний світ лісових мешканців</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                       |
| 29 |  | Виразально-зображальні інтонації в музиці.<br>СММ: Фелікс Мендельсон Бартольд. «Скерцо» з концертної увертюри «Сон в літню ніч». Говард Шор. Музика до кінотрилогії «Володар перстнів» (фрагмент).<br>СМ: Трейлер до мультфільму «Епік» (2013р., реж. Кріс Ведж, композитор Денні Ельфман).<br>ХТД: «Де шукати кольори?» (музика Галини Васіної слова Наталії Бугай) – розучування<br>КЧМ: пластична імпровізація                                              | Розвиток фантазії та уяви через створення казкових світів лісових мешканців. Аналіз зображень поробок казкових будиночків.                                                                                                            |
| 30 |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | СМ: Фото казкових будиночків, виготовлених з різних матеріалів.<br>ХТД: Перетворення паперового стаканчика на будиночок казкового мешканця лісу.                                                                                      |
|    |  | <b>Тема 30. Лагідна усмішка літа</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                       |
| 31 |  | Програмна музика<br>СММ: Джо Хісаїші. «Один літній день» з аніме «Віднесені примарами» (режисер Хаяо Міядзакі). В'ячеслав                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Віяло як предмет від спеки та аксесуар у дамських образах. Роль віяла у створенні загадковості образу.                                                                                                                                |
| 32 |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                       |

|    |  |                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                         |
|----|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |  | Полянський. «Червень» з циклу «Пори року».<br>ХТД: «Прощай, початкова школо!» (музика і слова Анни Олейнікової) - розучування<br>КЧМ: імпровізація «Музична картина літа» або «Звукова історія літніх канікул». | СМ: П'єр-Огюст Ренуар «Дівчина з віялом», Берта Морізо «На балу», Мері Кассат «Дама з віялом», Густав Клімт «Дама з віялом».<br>ХТД: Створення яскравого віяла з кольорового паперу та дерев'яних паличок від морозива. |
|    |  | <b>Перевір себе</b>                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                         |
| 33 |  | Підсумковий урок.<br>Узагальнення. Відповіді на запитання і завдання.                                                                                                                                           | Підсумковий урок.<br>Узагальнення. Відповіді на запитання і завдання.                                                                                                                                                   |
| 34 |  | ХТД: пісні на вибір учнів<br>КЧМ: створення програми уроку-концерту.                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                         |
|    |  | <b>Урок-узагальнення</b>                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                         |
| 35 |  | Урок-концерт: музичні твори на вибір                                                                                                                                                                            | Урок-виставка: кращі роботи учнів та                                                                                                                                                                                    |
| 36 |  | учителя та учнів.                                                                                                                                                                                               | учениць за навчальний рік.                                                                                                                                                                                              |